

težava še je večja, kedar ne seješ samo detelje, ampak drugo travo. Že v tem je težava, da si človek zmeša različna semena tako, kakor bo prav za polje.

Njive tudi nimaš koj pri roki ter se ti na poti zmeša lahko seme vse drugače, kakor bo tebi ljubo. Lehko, plevno seme zleze se ti kvišku, težje, okroglo pa se vleže na dno. In še v tem, ko seješ, pade ti težje seme koj iz roke, lažje pa nese sapa drugam, kakor je tvoja volja.

V tem pa se da pomoči, izlasti ako se seje detelja pod žito. Deteljno seme se namreč zmeša med žito, ki leži v škafu namočeno. Detelja se prime v tem žita in se torej z žitom vred vseje. Žito mora se seveda parkrati premešati, tako pa ne bode lahko zrna, na katerem bi ne viselo kako deteljno seme.

Žito se mora pa vsejati, kedar še je mokro, torej ne, ko je že postalo suho. Težko pa to delo ni, kajti iz roke gre ti malo drugače, kakor suho žito.

Kolike koristi da je tako sejanje, tega nam ni treba še dokazovati. Če že druga ne, eno delo si prihranimo, dvakrat nam ni treba iti po njivi gori in doli. To delo je opravljeno v eni poti.

Eno ti v tem pač lahko pride na misel, to, da na tak način pride deteljno seme z žitom vred pregloboko v zemljo ter ne pride, ko kali, na vrh. Ali izkušnja uči, da se tega ni treba bati. Detelja pride v zadostnem številu kvišku in ni treba za tako setev nič več semena, kakor se ga sicer porabi.

Zemlja, to je že resnica, ne sme biti pretežka. Na težki zemlji bi ne kazalo tako sejanje. Kdor pa ima lahko, prhko zemljo — tako, da jo je enkrat prevleči že zadosti, njemu svetujemo, naj poskusi to sejanje.

Sejmovi. Dne 21. marcija v Št. Ilju na Goriškem, pri sv. Barbari v Haložah, pri sv. Jožefu pri Mariboru in v Zibiki, potem na Blanci, v Rogatecu in pri sv. Jederti nad Laškim. Dne 22. marcija v Vitanju. Dne 27. marcija na Podplatu in Teharjih.

## Dopisi.

Iz Št. Lenartskega okraja. (Okr. odbor.) Širokoustno je glasilo dr. Aussererja pred kratkim planilo nad novoizvoljenim okr. zastopom Št. Lenartskim, oziroma nad odborom. Mi nočemo razuzdanim črkam slediti, temveč mirno, pa jasno odgovarjati. Videlo se je zopet, da naši „purgarji“ kmete lovijo za časa, dokler bi njihovim željam ustregli; takrat se prilizujejo, znajo (a sicer so hlapci Aussererjevi) slovenski, in celo gospodom duhovnikom se s sladkim obetanjem približujejo, samo da se spolni mera

neizkončne sebičnosti in slavohlepnosti! A drugače je prišlo; naši junaški kmeti spoznali so volka v ovčji koži še pravi trenotek in rešili si častno ime slovenske domovine ter s tem pokazali mejo, do katere še nemška oholost nima pristopa; saj je tako tudi dobro, da se naši vrli nepopačeni kmeti nočejo udati prisiljenemu vodstvu. Kaj ima peščica tukajšnjih kričočev prednosti pred njimi? Menda se večinoma lahko odgovori: „samo z dolgi se preti, in še enkrat z dolgi“. — Ne bomo ostro sodili, ako pišemo, da nasprotniki naši v sili vse prilike v ta namen porabljajo, da svoj cilj dosežejo. Koliko so si prizadevali svojega „odrešenika“ na krmilo spraviti, kaj so vse lepega pripovedovali, kako dobro so pod njegovim načelništvom gospodarili, kaj pripravili (?). — Da je „mir in zasluga“ le trajala do dneva volitvenega, kaže dovolj sedajna razburjenost po dokončanih volilnih borbah. Zdaj, ko so propali, se grozijo, psujejo po duhovnikih in slovenski inteligenciji in lasé si iz same žalosti rujo ter kriče: „Le mi smo dobro gospodarili ali prav za prav jaz vsega zmožni, vse vedoči načelnik, le jaz bi imel edini zaslugo in moč še dalje naprej gospodariti. Glejte, kaj pa se je zdaj zgodilo! Je-li to hvaležnost za ves moj trud (posebno za trud agitacije)?!“ Odvrčajmo se tem kričočem; a dosledno bomo mi v novem zastopu in odboru si stališče branili, pokazati čemo, da nasprotni krič nas ne slepari več; odgovarjali bomo s pridnim delom, brez hvalisanja vršilo se bo delo natanjko, nesebično le v prid naših pridnih volilcev iz celega slovenskega okraja; pustimo tržane kričoč pri njihovi vesti, da vse le sami najboljše umejo! — Na delo tedaj, novi odbor, brani si posebno ti čast; na delo novi zastop! pokaži, da je kmet slovenski se sprebudil in dozorél in da si ume svoje zadeve sam varovati! — Na zadnje še nasprotnikom kličemo: „Ne bode vam več prilika zgubljeno borbo zopet pridobiti, ustanovili bomo si društva, katera nam zagotavljajo narodno srečo tudi še po dvanajstih in 10krat dvanajst letih!! Kmet slovenski, stoj kakor skala. Ti si steber vsega življenja, tedaj porabi sam vse moči za svoj obstanek in narodni napredek!

Iz Celja. (Nemškutarske spletke.) V seji krajnega šolskega sveta za celjsko okolicu se je stavil nek predlog, ki našim Velikonemcem ni bil po volji. Zato zahteva predsednik krajnega šolsk. sveta, Velikonemec Mravlak, naj prevzame predsedništvo njegov namestnik, pošteti Slovenec g. Glinšek. Ta se ustavlja, češ: saj si ti — predsednik — tukaj; zakaj bi jaz prodsedoval? Oče Mravlak potem sejo sklene. Nekaj dni potem pa prejme Glinšek od „krajnega šolsk. sveta“ ukaz, da mora plačati deset gold. kazni, ker se je odtégnil svoji dolžnosti,

z drugimi besedami: ker ni hotel ubogati pri imenovanji seji očeta Mravlaka. Proti temu ukazu vložil Glinšek protest na krajni šolski svet v slovenskem jeziku. Tu pa je segel v sršenovo gnjezdo! Kaj, slovensko vlogo se predrzneš poslati Velikonemcu Mravljaku in Štibeneggu? Mož, ti si zgubljen! Toda mož korenjak ne zgubi korajže, čeravno mu pišeta Mravlak in Štibenegg, da ne sprejmeta njegove slovenske vloge. Kaj? To bom videl, ali smem po slovensko pisati takima gospodoma ali ne! misli si Glinšek ter se vsede pa napravi drugo pismo, se vé, da slovensko, do okrajnega šolsk. sveta. V tem je dokazal, kako nepostavno se mu je naložila kazen tistih 10 gld., katere mu ni volja plačati in kaka predrznost je to, če se tukaj, v sredi med samimi Slovenci zavračajo slovenske, in tirjajo nemške vloge. Po dolgem čakanju dobil je vendar enkrat od okr. šol. sveta odgovor, rekoč: Tistih 10 gld. mu ni treba plačati in drugič: krajni šolski svet mora sprejemati slovenska pisma. Dokler imamo še takih vrlih, pogumnih možev, kakor jih je hvala Bogu še dosti v naši okolici; nas nemčurji še ne bodo potlačili. Pa zdaj so ti ljudje novo stuhtali! Po svojem velikem preroku Friču Mathesu so dali vprašati pri celjskem mestnem zastopu: Ali bi mesto ne hotelo prevzeti v svoje šole okoličanskih šolarjev? Tu vidite, kam pes taceo moli. Mestne celjske šole so vse trdo nemške, kakor tam v „rajhu“; toraj v nje moramo stlačiti okoličansko mladino, da se okolica prej ko mogoče ponemči! Sirote uboge! Vinam hočete zatreti našo okoličansko, že itak preveč ponemčeno šolo, v kateri se pa deca vendar še vsaj brati in pisati v slovenščini nauči. Slovenska okolica! Tu imaš očitne dokaze, da hočejo ptujci in pa narodni odpadniki zatreti tvoj mili, materni jezik!

**Iz Celja.** (Dijaška kuhinja.) Za to imenitno narodno početje je posojilnica v Celju darovala 100 fl. in društvo sv. Cirila in Metoda 50 fl. Kot pokrovitelj je vstopil: g. drž. in dež. poslanec M. Vošnjak, gosp. F. Deteček, c. kr. notar v Gornjem gradu, g. Dav. Škerbec, vikar v Konjicah, g. Jan. Schepitz, trgovec v Konjicah, vsi v znesku po 50 fl.; podporniki s vplačanem letnim doneskom po 5 fl. so: preč. g. Fr. Mikuš nadžupnik v Konjicah, č. g. Iv. Modic, župnik na Prihovi, g. Iv. Pospisil, lekarnar v Konjicah, g. M. Ogorevec, trgovec v Konjicah, g. dr. Dr. Prus, zdravnik, g. Mih. Novak, c. kr. sodn. pristav, gospa Josipina Prus, roj. plem. Uhl v Konjicah, preč. g. K. Gmeiner, župnik Širski, č. g. Juri Bezenšek, župn. v Čadramu, č. g. A. Fröhlich, nadžupn. v Slatini, g. A. Usbaher, trgovec na Laškem, g. Reich Ant., c. kr. uradnik v Gradcu, g. dr. J. Muršec, kons. svet. in prof., g. A. Brumen, c. k. prod. pristav v Sl. Bistrici, slavna rod-

bina Šket v Dramljah, g. Turnšek, trgovec v Nacaretu, g. Fr. Skaza, veleposestnik v Šmarji, g. dr. Josip Vošnjak, dež. odb. v Ljubljani, g. E. Žolgar v Celju, č. g. Fr. Žičkar, g. Janez Jerman, trgovec v Celju, g. L. Baš. c. kr. notar, g. dr. Iv. Dečko, preč. g. L. Potočnik, dekan v Gornjem gradu, g. dr. Filipič, odvetnik v Celju (prej 2 fl.) zdaj še letnino, g. Štefan Kocijančič, oskrbnik v Oplotnici, g. dr. Voušek c. kr. okr. sodnik v Gornjem gradu, č. g. J. Sreдинšek, žup. na Ponkvi, č. g. A. Inkret, kapl. na Ponikvi, g. dr. Srebre, odvetnik v Brežicah, č. g. Andr. Podhostnik, kpl. v Mozirji, č. g. A. Krek, župnik na Polzeli, g. Hausenbihler v Žavcu. Kot podporniki z mesečnim po 50 kr. so pristopili gg.: Fr. Kugler, Iv. Janežič, F. Rojnik, Vehovar, dr. Horvat, dr. Urb. Lemež, dr. Vrečko, Robič, T. Schueh in Petriček Ant. Vkup 5 fl. Po 2 fl. za štiri mesece: g. Iv. Gabršek, tajnik na Vranskem, g. Iv. Drobnič na Laškem. Po 1 fl. za dva meseca: č. g. Martin Stolz, kpl. v Čadramu, g. Ernst Širca v Žavcu in Neimenovan. Darovali so: Slavna banka „Slavija“ po glavnem zastopniku gosp. Hribarju v Ljubljani 20 fl., g. Skaza v Šmarji pri Jelšah je dalje nabral od raznih čast. podpornikov v Šmarji darov 36 fl. 80 kr., g. Miha Novak nabral od g. Janez Pospisila v Konjicah 2 fl. 18 kr., in od drugih č. podpornikov v Konjicah 7 fl. 50 kr., čitalniški udje Celjski 16 fl. 50 kr., zavarovalno društvo „Azienda“ po Maks Veršecu 20 fl., premil. g. knezoškof Lav. 10 fl., g. dr. Serneo, odvetnik v Celju, pokrovitelj 50 fl., sl. posojilnica v Žavcu, pokroviteljica 50 fl. Vkup nabranih tedaj 739 fl. 98 kr. Prisrčna hvala vsem častitim gospodom podpornikom naše učeče se mladine. Tudi lepa hvala za priznalna pisma, katera dobivamo od vseh strani, da smo zadeli pravo, ker smo osnovali toli potrebno društvo. Prosimo pa tudi še ostale rodoljube, da tudi oni po svojih močeh darujejo za ta blagi namen.

Maks Veršec, blagajnik.

**Od nekod.** („Šolski vrt“.) [Konec.] Mi mislimo, da se zamore vsak učitelj v prav kratkem času hrvatskemu jeziku toliko priučiti, da bode s pripomočjo besednjaka prav lahko umel knjige pisane v tem jeziku. Vse to nam bode z ozirom na medsebojno spoznavanje in vzajemno slovstveno delovanje mnogo več koristilo, nego pa prelaganje knjig iz enega jezika v drugega. Kaj pa hočete z besedo „pomnožil“? Kdo je pomnožil? Prelagatelj!? G. Flegerič vam je znan kot pesnik, da bi bil tudi šolski vrtnar in učitelj, o tem še vsaj dosehdob nismo nič slišali. Vse to pa mora biti tisti, ki o tej stvari kaj piše, in bodi-si, da le prelaga, kaj pa še le če tudi pomnožuje. Prelagati, pomnoževati in krčiti navadne povesti, je čisto kaj drugega, kakor pa strokovne knjige. Kolikokrat se nameri, da pridemo do stavkov,

katerih v svojem jeziku ne moremo prav tako do besede povedati, ako pa še zraven o tem nimamo pravih pojmov, tedaj nastane gotov grdo zveržen nestvor, ki ga ne razume živa duša. S strokovnjaško knjigo se zamore tedaj le strokovnjak pečati; diletantizem zamore biti kje drugod, tukaj pa gotovo ni na svojem mestu. Ako še tedaj nimamo knjige „Šolski vrt“, sčasoma jo gotovo dobimo in to iz strokovnjaških rok, do tega časa pa potrpite! Družba sv. Mohora pa se naj pred vsem ozira na potrebe, katere občuti večina udov, in te so raznovrstne, pa dobre kmetijske knjige. To misel imeli so gotovo tudi imenovani učitelji, hoteli tem potom dobiti pripomoček, s katerim bi se pri nas pospeševalo sadjarstvo. To je pa vse hvale vredna misel, in družba bi večini svojih udov ustregla, ko bi jim podala dobro knjigo o sadjarstvu sploh. Isto tako bomo družbi kaj hvaležni, ako nam poda vsako leto le eno knjigo kmetijske vsebine, pa knjigo, katero je spisal vselej le strokovnjak.

Več udov družbe sv. Mohora.

**Iz Šalovec.** (Odgovor dopisniku št. 3. „Slov. Gosp.“) „Kdor ni z nami, je zoper nas“, — te besede se naslanjajo na onega človeka, ki je dal po nekom ta dopis črez našega župana skovati. Ta človek, je bil svoje dni tudi „rihtar“ na pol nemškega značaja, pa se sedaj v svojem dopisu jezi, da se je naš župan lansko leto sam vrinil za župana, in da volitev ni bila skoz središkega redarja naznanjena. Gospodine, ste-li morda vi pozabili, da se je dan volitve naznanil po celem občini vsakemu, ki ima pravico voliti? Ste menda pozabili priti k volitvi? Tudi trdite, da so ga njegovi izvoljenci na lastno njega komando izvolili. To tudi ni res, kajti bil je sedaj že v drugokrat skoraj enoglasno za župana izvoljen. Na dalje se pritožujete, da nekateri ne morete biti s to volitvijo zadovoljni. Ako se vam je krivica godila, zakaj se niste na dotičnem mestu pritožili? Nadalje mu očitete, da je v spomladi, ko je dal pote nadelavati, vsakega delalca, ki se mu je preslab zdel, domu poslal. Prav tako, saj je občinski odbor sklenil v seji, da vsak, ki še ni petnajst let star, se ne sme sprejeti za delavca. Tudi nadalje v svoji jezi praviti, da se pri vsaki srenjski priložnosti popija žganja, to ni res. Ko so se pa poti nadelavali, je občinski odbor dovolil nekoliko pijače dati, to pa za tega del, ker ima naša občina veliko potov za nadelavanje, in ker se je to vse hvale vredno storilo. Nadalje tudi trdite, ko je bila volitev volilnega moža za državnega poslanca, da je nesel krčmar, ki je ob enem odbornik, žganja seboj; gospodine, tega pač niste poznali, to vam je bilo vino, to pa zaradi nekega tujca, ki je bil tamkaj pričujoč. Toliko za dnes, v prihodnje, ako Bog da zdravje,

bomo še marsikaj iz naše občine slišali. Za zdaj pa kličem vsem častitim bralcem „Slov. Gospodarja“: Bog nas ohrani v sreči, miru in prijateljstvu ter v slogi še mnoga, mnoga leta!

**Iz sv. Pavla v Šavinski dolini.** (Šolska podpora.) Tukajšnje učiteljstvo je po predlogu učiteljice gospodičine Potočnik sklenilo, da se pobirajo pri občinstvu dobrodejni doneski v denarji in pridelkih v to svrhu, da se revna, od šole oddaljena šolska mladina v zimskih poludnevih z najpotrebnejšo gorko hrano preskrbi. Po marljivem prizadevanju, katero je imenovana gospica v tej reči osvedočila, se je ta sklep tudi vresničil in po blagovoljnem sodelovanju sopruge nadučitelja, gospé Ane Vidic, katera je pripravo in razdelitev jedil oskrbela. Nasičenih je bilo vsaki dan nad 40 otrok. Naj prejmete omenjeni gospé, kakor tudi radodarno občinstvo lepo zahvalo in najde naj ta blagi čin tudi pri drugih šolskih občinah posnememo!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Brž, ko ste delegaciji svoje delo skončali, jelo se je delo v državnem zboru. Obravnava se sedaj nova nagodba avstrijske z ogersko vlado. Na vrsti je narodna banka — tista, ki izdaja denar. Nekaj poslancev izlasi českih, terja, da se postavi, koliko velja, na denar iz papirja v vseh jezikih, kar se jih govori v naših deželah. Da-si je to le pravično, vendar sedaj ni nič iz tega, ker je vlada zoper to, češ, da na tem že le ni toliko. No, poslanec Vošnjak je prav rekel: Stvar je sicer majhna — na bankovcih, a v načelu je velika! — Minister za uk in bogočastje, dr. pl. Gautsch, terja enega višjega uradnika več za svojo uradnijo, za-nj pa bi bilo treba 10.000 gld. V odseku, ki razpravlja proračun g. ministra, pa je večina poslancev zoper to. To je že prav. Kakor posojuje g. minister večini drž. zbora, tako vrača ona njemu. — Nemški drž. volilni odbor v Gradcu razpošilja sedaj posebno pismo volilecem. V njem jih roti, naj za božjo voljo ne silijo unih poslancev, ki so stopili iz nemškega kluba, na volilne shode, saj so še vselej taki, kakor so bili poprej. To je resnica, liberalni nestrpneži so bili pa so še vedno. Država in pravica niste jim na srečo. — Na mestu barona Pina so v ponedeljek izvolili z veliko večino v Velikovcu posestnika Petra Laxa v drž. zbor. Ubogo slov. ljudstvo! Sedaj iz cele Koroške ni noben poslanec v drž. zboru za-nj. — Nekdanji italijanski minister grof Nicotera kupi si graščino Treibach pri Celovcu. — Ukaz dež. šolsk. sveta gledé poduka v nemščini po kranjskih ljudskih šolah, o katerem govori dopis iz Ljubljane v našem zadnjem listu, nič kaj ne dopada našim kranjskim rojakom. Očita se mu,